

[Malchau.]

Men i øvrigt finder jeg, at Hovedsagen maa være, at der ydes de paagældende en virkelig Oprejsning for den skete Fejl og den tilføjede Tort. Det vigtigste er, at vi renser de uskyldigt internerede helt, hvad der dog sikkert kan være svært nok; det er altid betydelig lettere at sætte en Plet paa en Mands gode Navn og Rygte, end det er at vaske denne Plet af igen.

Efter den af Folketinget foretagne Ændring af det oprindelige Forslag med Hensyn til Oprejsningsnævnenes Sammensætning mener jeg ikke, der kan rejses nogen Indvending mod denne Maade at afgøre de indgaaende Erstatningskrav paa. Jeg mener ogsaa, at det er rigtigt, som det er nævnt i Folketingsudvalgets Betænkning, at de paagældende skal have Anledning til at faa Afgørelsen om Erstatning eller Oprejsning meddelt offentligt gennem Dagspressen.

Naar vi nu gennemfører det foreliggende Lovforslag, indfries der jo kun et Løfte, som blev givet ved Behandlingen af Straffelovstillægget, og hvorom der da herskede fuld Enighed. Jeg skal derfor ikke, da jeg er fuldt enig i det foreliggende Lovforslag, paa dette Tidspunkt komme ind paa Enkeltheder, men nøjes med disse Ord paa mit Partis Vegne at anbefale Forslaget til hurtig Vedtagelse i det høje Ting.

Lannung: Da vi fra mit Partis Side har været meget interesserede i Spørgsmaalet om Oprejsning for de uberettiget internerede, siger det sig selv, at vi for saa vidt hilser Lovforslagets — omend meget sene — Fremkomst med Tilfredshed. Jeg havde imidlertid meget foretrukket en Ordning mere paa Linie med de efter Retsplejeloven gældende Regler for uberettiget Anholdelse eller Varetægtsfængsel og med Behandling for de almindelige Domstole. Jeg erkender, at Ændringen i § 3 gaar et Skridt i denne Retning, men tilbage bliver den rent skematisk og unuancerede Behandling, som i Almindelighed vil og maa følge af Bestemmelserne i §§ 2 og 3, hvor Retsplejelovens almindelige Regler vilde give Mulighed for en anderledes individuel Behandling efter Domstolens bedste Skøn og det enkelte Tilfælde, hvad jeg som sagt meget havde foretrukket.

Med Hensyn til Erstatningsbeløbet er det jo mere end ringe for den ærekære Mand, der i Befrielsens Stund har maattet lide den Tort maaske med oprakte Armé og mellem hujende Tilskuere uden Grund at blive ført til Interneringsstedet. Jeg forstaa

i og for sig, at man har villet holde en vis Parallel til Bestemmelserne i Lov om Erstatning til Besættelsestidens Ofre, men der er den store Forskel, at medens det betragtedes som en Ære for en Mand med godt dansk Sindelag at blive interneret af Tyskerne, og han kun mødtes med Sympati derfor hos gode Landsmænd, saa mødte den, der uberettiget var ude for Turen til Interneringsstedet den 5. Maj, alles Foragt og fik let et psykisk Chok, der vil være vanskeligt at forvinde. Jeg gaar derfor ogsaa ud fra, at de allerfleste af disse vil betakke sig for at faa f. Eks. 125 Kr. eller 150 Kr. for den Tur og en Uges henholdsvis 2 Ugers Internering og i Stedet for nøjes med at gaa frem efter § 8 i Loven og blot forlange en Kendelse af Oprejsningsnævnet. Det vil selvfølgelig være det værdigste for de allerfleste, der utvivlsomt vil foretrække den Fremgangsmaade. Det er imidlertid klart, at det var nødvendigt, at der skete et større eller mindre Antal Interneringer ved Befrielsen, og det er lige saa klart, at Fejltagelser eller svigtende Grundlag i en Del Tilfælde var uundgaaeligt under de Forhold, hvorunder Kartotekerne nu engang blev til. Men Problemet bliver nu, om man gaar vidt nok med eller stiller for strenge Krav til den Kreds, der kommer ind under Oprejsningsloven.

§ 1, 1ste Stykke, fastslaar, at kun for uforskyldt Internering kan der opnaas Erstatning, og 2det Stykke opregner derefter en Række Tilfælde eller Forhold — der forøvrigt baade blev lidt indskrænket og lidt udvidet under Behandlingen i Folketinget —, hvor Interneringen ikke kan anses for uforskyldt, selv om vedkommende hurtigt har maattet løslades, fordi der ikke var tilstrækkeligt Grundlag til at opretholde Interneringen. Der er efter Lovens Regler ingen Mulighed for Nuancering eller individuel Behandling som efter Retsplejeloven — i alt Fald kun i meget ringe Omfang — for de Personer, hvem der i større eller mindre Grad kan tillægges Forhold, som de af 2det Stykke omfattede, hvad der havde været bedre, og alt i alt vil der sikkert blive stillet meget strenge Betingelser for Ydelse af Oprejsning og Erstatning. Men lad det endda være. Man forstaaer, at de Personer, der falder ind under Stk. 2, i Almindelighed maatte finde sig i at blive interneret en kortere Tid uden Erstatning, saaledes som Forholdene nu engang maatte ligge. De har selv været ude om det og maa tage Skade for Hjemgæld; det er der i og for sig ikke Grund til at nære stor Betænkning ved.

Men anderledes stiller det sig i de Tilfælde, hvor man har holdt saadanne Per-